

Son Totaliterlik

2017-02-17 00:00:20

What We Get Wrong about Hannah Arendt | Hannah Arendt hakkında neyi yanlış anlıyoruz? başlıklı yazıdan:

“The ideal subject of totalitarian rule is not the convinced Nazi or the convinced Communist,” Arendt wrote in *The Origins of Totalitarianism*, “but people for whom the distinction between fact and fiction (i.e., the reality of experience) and the distinction between true and false (i.e., the standards of thought) no longer exists.” A decade into the Cold War, she predicted that totalitarianism would not rise again in its previous forms, but that totalitarian elements would persist in new political constructs.

Mealen diyor ki, totaliter bir yönetim için en uygun insan tipi, belli bir ideolojiye inanan değil, gerçeğe kurgu arasında veya doğru ile yanlış arasındaki ayrımı yapamayandır.

Zamanımızda bu *post-truth* diye anılıyor. *Doğrudan sonraki* devirdeyiz. Artık doğrunun veya yanlışın değil, ilginçin hükümran olduğu zamanlardayız, veyahut.

Ben *gerçek edebiyatının* da bir noktada *uyuşturucu* olarak kullanılabileceği kanaatindeyim. *Gerçeği aramak* insanın ne kadar boynunun borcudur, bunun için hayatın zevklerinden neden uzak kalması gerekir, bunun hesabını vermek her zaman mümkün değil. Gerçek denilenin ne kadar gerçek olduğu çok su götürür.

Ancak zamanımız artık bu endişelerin bile yersiz olduğu zamanlardan. Eskiden *gerçek* dediğimiz, sokakta gördüğümüz, bizzat tecrübe ettiğimizdi. Sonradan buna radyo ve televizyon da eklendi. Şimdilerde Internet de *gerçeği* tecrübe ettiğimiz yerlerden. Televizyonda şahitlik ettiklerimizin gerçek olmadığını hayli soyut düzeyde biliyoruz, *Ertuğrul* dizisini seyredenlere bunların *kurgu* olduğunu söylüyorsunuz ve onlar da bunu biliyor, ancak tepkileri ve akılları bu dizi gerçekmiş gibi yapıyor, yapmaya devam ediyor.

O halde, asıl sorun, insanın algılarını cihazlar yoluyla kontrol edebilmektir. Bu cihazlar kimin elindeyse, insanlara da o yön verecektir. Zamanımız bu cihazların artık sayısız mercinin elinde olduğu ve insanların da eğlendirici olduğu süreçte, doğru veya yanlışla ilgilenmedikleri bir çağ.

Naçizane geçici bir dönem olduğunu düşünüyorum. Bizi tamamen hayallere gömecek ve tüm ihtiyaçlarımızı akvaryumdaki sevgili balıklarını besler gibi göreceğ *efendimiz robotlar* geldiğinde, artık bu tartışmaları da yapmamıza gerek kalmayacak. Yeryüzünün tek bir beyin olduğunu ve bizim de onun *muhabbet kuşları* olduğumuzu düşünün. Gerçekle alakamızın son demleri.